

[Bertel Haarder]

forfalder. Alternativet til øget lånoptagelse er en eksplosiv stigning i pengeudpumpningen, medmindre staten effektivt begrænser underskuddet. Spørgsmålet stilles for at få belyst, om det overhovedet er muligt at optage så store lån uden at sprænge obligationsmarkedet fuldstændigt med katastrofale rentestigninger til følge. Staten finansierer dermed i stigende grad sit underskud på bekostning af det erhvervsliv, der skal trække os ud af krisen.

Besvarelse (4/3 80):

Finansministeren (Henning Rasmussen, fg.):

Den udvikling for statens underskud på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet, der nævnes i spørgsmålet, fremgik af notat af 20. december 1979 om den økonomisk-politiske lovgivning december 1979. Notatet blev afgivet til folketinget og er genoptrykt i bilag til Budgetoversigt januar 1980 (småtryk nr. 12 fra budgetdepartementet). Disse overslag byggede på beregninger over statsfinansierne efter indarbejdning af de umiddelbare og afledede virkninger af de økonomisk-politiske foranstaltninger. Det er forudsat, at den tilsigtede indkomstafdæmpning videreføres i den kommende overenskomstperiode, og at der for perioden 1981-83 gennemføres beskæftigelsesfremmende foranstaltninger.

Det er desuden lagt til grund, at staten fortsat i betydeligt omfang bidrager til dækningen af det valutariske finansieringsbehov, og at kasseunderskuddet i fuld udstrækning neutraliseres gennem optagelse af indenlandske statslån.

Beregningerne og forudsætningerne herfor blev oprindeligt givet i et svar til Flygaard (DR) på spørgsmål nr. 132 af 5. december 1979. Det fremgik endvidere heraf, at statens nettokasseunderskud under de anførte forudsætninger ville vokse fra 19 mia kr. i 1980 til 30 mia kr. i 1983.

Nettokasseunderskuddet er et udtryk for kursværdien af statens indenlandske nettolåntagning under en beregningsmæssig forudsætning om fuldstændig likviditetsneutralisering af statens underskud.

Den samlede årlige nettotilgang af børsnoterede obligationer er – regnet til kursværdi – vokset fra 27,3 mia kr. i 1975 til 32,6 mia kr. i 1979. Statspapirerne udgjorde i 1979 ca. 34 pct. af den samlede nettotilgang. Ved en fortsat behersket vækst i nettotilgangen af real-

kreditobligationer m. v. vil en statslig nettolåntagning på 30 mia kr. i 1983 udgøre op mod 50 pct. af den samlede nettotilgang af obligationer regnet til kursværdi.

Markedets muligheder for at absorbere et statspapierudbud af dette omfang må først og fremmest ses på baggrund af, at kasseunderskuddet indebærer en tilsvarende forøgelse af den private sektors placeringsmuligheder. Det må dernæst tages i betragtning, at den finansielle udvikling i perioder ikke kræver en fuldstændig neutralisering af kasseunderskuddet ved indenlandsk låntagning. Statens nettolåntagning er desuden for en del udtryk for en omplacering og ikke et træk på obligationsmarkedet, idet også den sociale pensionsfonds obligationskøb i regneeksemplet er forudsat finansieret ved udbud af statspapirer. Pensionsfondens obligationskøb er således forudsat at udgøre godt 20 pct. af nettokasseunderskuddet i 1983.

Statspapirernes øgede vægt i den samlede nettotilgang af obligationer nødvendiggør imidlertid, at der løbende sker tilpasninger af låntyper, løbetider og rentevilkår. Introduktionen af 10- og 12-årige statsobligationer i sommeren 1979 var således et skridt i retning af større løbetidsspredning af udbuddet, samtidig med at der herigennem tilstræbtes en pengepolitisk ønskelig forlængelse af statsgældens løbetid.

Spm. nr. 481

Til *industriministeren* (27/2 80) af:

Burgdorf (KF):

»Vil ministeren være villig til at dispensere fra prisstoploven, når en fabrik er kommet i vanskeligheder, fordi dansk genbrugspapir, der anvendes som råmateriale ved en produktion, på grund af loven med fordel eksporteres, således at fabrikken må importere dyrere papir for at opretholde produktionen?«

Begrundelse

Ifølge dagspressen er Tønders største virksomhed, Hartmann Emballage, kommet i vanskeligheder på grund af mangel på råvarer. Fabrikken har en betydelig fremstilling af emballage, fortrinsvis ægbakker dels til hjemmemarkedet, men i særdeleshed til eksport. Man har hidtil anvendt dansk gen-